

‘Ik dacht dat ik geboren was om misbruikt te worden’

Het verhaal van een kinderpornoslachtoffer

1v EenVandaag

“Er woonde een meisje bij ons aan de overkant van de straat. Ik speelde graag met haar. Op een gegeven moment riep haar moeder ons: ‘wie het eerst hier is, krijgt een snoepje!’. Ik was als eerste dus ik kreeg een snoepje. Het buurmeisje mocht vast de kelder in en ik kreeg een prinsessenjurk aan. Beneden in de kelder was de vader van het meisje en nog een man, ze stonden achter de camera. We mochten op bed gaan springen. De prinsessenjurk mocht niet vies worden, dus die moest uit. De rest van de kleren op een gegeven moment ook..”

Zo begint het verhaal van Vicky Bergman (48). Ze is drie jaar als ze voor het eerst met seksueel misbruik te maken krijgt. Ze snapt niet wat er aan de hand is, maar de gebeurtenis zal haar leven veranderen, ervoor zorgen dat ze vaker misbruikt zal worden en haar met een schuldgevoel opzadelen. Zij wilde dat snoepje toch? En het gebeurde afsluiten is moeilijk, want waar zijn de foto's en videobeelden die toen van haar gemaakt zijn? Wie heeft haar allemaal gezien? Circuleren die beelden nog steeds? “Daar denk ik altijd nog aan,” aldus Vicky.

Vicky vertelt verder over wat er daar in die kelder gebeurde:

Nationale dreiging

In het Nationaal Dreigingsbeeld dat in mei van dit jaar verscheen sloeg de politie alarm over de explosieve toename van kinderporno. In het Nationaal Dreigingsbeeld dat elke vier jaar verschijnt, beschrijft de politie elke vier jaar de dreigingen op het gebied van georganiseerde criminaliteit. De politie verwacht dit jaar 20 000 meldingen van kinderporno met een Nederlandse link. Vorig jaar waren er nog 12 000 meldingen en werden er 200 kinderen in Nederland gered uit de handen van misbruikers. Over wat dat misbruik, en met name het feit dat het misbruik ook op foto en film is vastgelegd, op de lange termijn met slachtoffers doet is nog weinig bekend. Het Canadian Centre for Child Protection deed dit jaar voor het eerst grootschalig internationaal onderzoek onder slachtoffers van kinderporno. EenVandaag brengt de uitkomsten daarvan als eerste.

Iva Bicanic is klinisch psycholoog en hoofd van het Landelijk Psychotraumacentrum in het Universitair Medisch Centrum Utrecht. Ze vindt het onbegrijpelijk dat er nog maar zo weinig onderzoek is gedaan naar de gevolgen voor de slachtoffers van kinderporno. *“Er is ontzettend veel onderzoek gedaan naar de gevolgen van seksueel misbruik. Maar de onderzoeken die zich specifiek concentreren op de gevolgen voor het slachtoffer als er foto's of video's worden gemaakt van het misbruik zijn op één hand te tellen. Er is één Duits onderzoek, daarvan weten we dat de effecten van het misbruik groter zijn als er ook foto's en filmpjes zijn gemaakt. Dat is omdat het slachtoffer achtervolgd wordt door de blijvende beschikbaarheid van het beeldmateriaal.”*

De buurman

Vicky wandelt nu veel met haar hond Abby. Een voormalige zwerfhond uit Portugal waar ze een bijzondere band mee heeft. *“Soms als ik psychotisch word, dan voelt ze het aan en helpt ze om in het hier en nu te komen. Dan zak ik niet te ver weg in het verleden.”* Het misbruik beperkte zich namelijk niet tot het incident op haar derde.

Een aantal jaren later verhuisde Vicky met haar ouders naar een andere stad. Een straat verderop woonde een man die zich ook aan Vicky vergreep. *“Hij gaf mij aandacht. Mijn vader was weg, mijn moeder had geen tijd voor mij. Toen ik acht was achtervolgde hij mij. Hij nam me mee de bosjes in. Ik wist nog niet dat het zo heette, maar hij kwam dus klaar. Ik rende naar huis en zei tegen mijn moeder: de buurman heeft op me geplast. Mijn moeder zei dat ik een vies kind was en niet zo moest zeuren.”*

Vicky heeft zich altijd schuldig gevoeld, maar ze bleef ook naar de buurman gaan. Hier vertelt ze waarom:

Revictimisatie

Dat slachtoffers van seksueel misbruik later nog eens misbruikt worden komt volgens Bicanic heel vaak voor. *“Het is echt heel treurig, maar de meest robuuste risicofactor om misbruikt te worden is: eerder misbruikt zijn. Er zijn verschillende hypothesen die dit verband proberen te verklaren. Precies weten we het nog niet. Maar dat er een verband is, dat staat als een huis.”*

Bicanic denkt zelf dat het te maken heeft met de problemen die kinderen krijgen na het eerste misbruik: *“kinderen worden bijvoorbeeld hyperalert of juist emotioneel verdoofd waardoor ze niet adequaat reageren op prikkels uit hun omgeving en opnieuw misbruikt kunnen worden. Er zijn zelfs kinderen waar het misbruik keer op keer bij plaats blijft vinden. ‘revictimisatie’ noemen we dat. Dan ga je geloven dat mensen dat steeds maar met jou doen.”*

Hetzelfde gebeurde bij Vicky. Het misbruik door de buurman duurde tot haar twaalfde, tot ze ontdekte dat ze ook ‘nee’ mocht zeggen en dat ook deed. Maar ook daarna hebben zich nog incidenten voorgedaan. *“Ik heb altijd gedacht dat ik geboren ben om misbruikt te worden. En dat het mijn eigen schuld was. Dat ik er niet had moeten zijn.”*

Dreigementen

Slachtoffers denken dus vaak dat het hun eigen schuld is. En daarnaast houden ze zich stil, omdat de dader hen vaak bedreigd. Over angst van slachtoffers voor de dreigementen van de dader is minder bekend in de literatuur. Daarom vroeg Iva Bicanic op Twitter aan mensen die seksueel misbruik hebben meegemaakt welke woorden de dader gebruikte om er voor te zorgen dat de feiten het daglicht niet zouden bereiken. Het resultaat is een duizelingwekkend lange lijst met uitspraken van het type: *“Als je het vertelt, dan.....!”* [Lees het artikel hier](#).

Camera's

Op haar dertigste komt Vicky in een blijf-van-mijn-lijfhuus terecht. Ze deed aangifte tegen de buurman maar de zaak was inmiddels verjaard. Tot op de dag van vandaag heeft ze therapie om met de gevolgen van het misbruik te kunnen leven. *“Ik heb chronische PTSS, paniekaanvallen, ik ben psychotisch, ik durf's avonds niet naar buiten,”* zo somt ze de gevolgen van het misbruik op.

Ook het interview dat Vicky voor onze camera gaf was moeilijk voor haar, omdat er ook camera's aanwezig zijn in haar jongste traumatische herinnering. Hier vertelt ze hoe dat is:

Taboe doorbreken

Inmiddels wil Vicky het negatieve van haar misbruikverleden omzetten in iets positiefs. Ze schreef haar [levensverhaal eerder op onder de pseudoniem Lana B](#) en ze leid een gespreksgroep van slachtoffers van seksueel misbruik bij [Project Speak Now](#). Nu vertelt ze haar verhaal voor het eerst onder haar eigen naam. Ze wil met haar verhaal naar buiten omdat ze ziet dat misbruik een repeterend effect heeft. Slachtoffers van seksueel misbruik, misbruiken soms op hun beurt weer andere kinderen.

Vicky wil dat het taboe om erover te praten, zoals zij dat als kind ervoer, doorbroken wordt. *“Als slachtoffer heb je twee keuzes: slachtoffer blijven of dader worden. Vaak zijn daders eerder slachtoffer geweest. Dus wij creëren daders als wij niet zorgen dat kinderen erover gaan praten. Ik vind dat er op school les gegeven moet worden over misbruik, dat het je kan gebeuren. En er moet een persoon zijn op elke school waar kinderen anoniem hun verhaal bij kunnen doen,”* aldus Vicky.

Psycholoog Bicanic is pessimistisch over het voorkomen van seksueel misbruik. *“Het is heel goed als ouders van jongs af aan al praten met hun kinderen over seksualiteit. Er moeten woorden aan gegeven worden. Veel kinderen die misbruikt worden voor kinderporno worden op zo'n jonge leeftijd misbruikt dat ze er nog geen woorden voor hebben. Maar ook in gezinnen waar veel warmte en cohesie is, en openheid om over dit soort thema's te praten kunnen kinderen misbruikt worden. Seksueel misbruik voorkomen is een illusie. Er is wereldwijd nog geen aanpak gevonden waarmee we de cijfers van seksueel geweld structureel naar beneden kunnen brengen.”*

Heeft u na het lezen van dit artikel behoefte aan een luisterend oor? Of wilt u een melding doen? Bel dan met Sensor: 0900-0767. Of ga naar de website van [Sensor](#).

Meer informatie vindt u op de [website van het Centrum voor Seksueel Geweld](#).

Tekst: Rianne van Vuren

Beeld: Gerie de Jong

Samenstelling: Johan Bo